

عدم تمایل جمهوری آذربایجان به روند ادغام در اروپا

جمهوری آذربایجان آشکارا از روند ادغام در اتحادیه اروپا حمایت نمی‌کند و در پی توسعه روابط با کشورهای ترک است.

به گزارش آران نیوز به نقل از تسنیم، یکی از رویدادهای در دستور کار سیاسی این هفته قفقاز جنوبی، سفر صدیر چپاروف رئیس جمهوری قرقیزستان به جمهوری آذربایجان بود.

گفتگوهای صدیر چپاروف با الهام علی اف رئیس جمهور آذربایجان در چارچوب این سفر را می‌توان به عنوان گسترش روابط دوجانبه و همکاری چندجانبه یاد کرد.

در این سفر 18 سند بین جمهوری آذربایجان و قرقیزستان امضا شد. بر اساس مفاد آن اسناد، می‌توان گفت که دو کشور بر دیدگاه پویایی روابط اقتصادی-تجاری و حمل و نقل تأکید دارند.

الهام علی اف رئیس جمهور آذربایجان طی کنفرانس مشترک با همتای قرقیزستانی خود برای مطبوعات اعلام کرد: ما به طور گسترده در بخش انرژی و حمل و نقل بحث کردیم. ما در اینجا پتانسیل زیادی را می‌بینیم. ما علاقه مند به پروژه‌های سرمایه‌گذاری انرژی‌های تجدیدپذیر در قرقیزستان هستیم. در مورد بخش حمل و نقل، پروژه‌های حمل و نقل بزرگ و ساخت راه آهن در قرقیزستان و آذربایجان در حال اجرا هستند. البته در حال حاضر لازم است رایزنی‌ها در زمینه دیجیتالی شدن مسیرهای حمل و نقل و توافق بر سر سیاست تعرفه آغاز شود. ما باید مسیر اروپا را از طریق دریای خزر، آسیای مرکزی نه تنها از نظر مسافت، بلکه از نظر جذابیت تجاری نیز راحت کنیم.

صدیر چپاروف نیز گفت: در این مذاکرات دورنمای فعالیت متقابل دو کشور در خصوص توسعه کریدورهای حمل و نقل بین‌المللی از آسیای مرکزی و قفقاز جنوبی مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

این اظهارات حاکی از آن است که طرفین در حال بررسی زمینه‌های منطقه‌ای گسترده‌تر در فضای ژئوپلیتیکی هستند و در عین حال بر اهمیت حمایت از یکدیگر در روابط دوجانبه و سازمان‌های بین‌المللی تأکید دارند.

تراب رضایف کارشناس سیاسی آذری در مورد توسعه روابط جمهوری آذربایجان با قرقیزستان در مصاحبه با خبرگزاری ترند گفت: جمهوری آذربایجان در واقع آشکارا اعلام کرده که ما دیگر از روند ادغام در اتحادیه اروپا حمایت نمی‌کنیم.

وی تأکید کرد: مسیر آینده ما از طریق ادغام با کشورهای ترک است. روابط سیاسی، اقتصادی و نظامی بین آذربایجان و ترکیه برقرار است. ما با قزاقستان و ترکمنستان در زمینه انرژی، حمل و نقل و لجستیک همکاری داریم. در 2 سال گذشته، گردش تجاری بین کشورهای ترک بیش از دو برابر شده است.

این کارشناس سیاسی خاطرنشان کرد: روابط اقتصادی و سیاسی با قرقیزستان هنوز ضعیف است. ما در تلاش برای بهبود روابط سیاسی و اقتصادی با قرقیزستان در آینده هستیم. علاوه بر این، بین کشورهای ما در مسائل تاریخی، ملی، فرهنگی و مذهبی ارتباط وجود دارد. استقبال از رئیس جمهور الهام علی اف در سفرهایش به قزاقستان، ازبکستان و قرقیزستان نشان داد که روابط با کشورهای ترک مبتنی بر پیوند اخلاقی است. به همین ترتیب، به ویژه مهم است که یادآوری کنیم که رؤسای جمهور قزاقستان و ازبکستان در طول سفرهای خود به آذربایجان، مدرسه‌ای در قره باغ ساخته و از زیرساخت‌ها حمایت می‌کنند. قرقیزستان نیز در کار ساخت و ساز در سرزمین‌های آزاد شده آذربایجان مشارکت خواهد کرد. برداشتن چنین گامی از طرف قرقیزستان برای ما اهمیت ویژه‌ای دارد. در همین زمان بنای یادبود چنگیز آیت‌ماتوف در آذربایجان برپا شد. این به روابط ملی، فرهنگی و ادبی نیز کمک می‌کند.

«آقشین کریموف» در روزنامه «کاسپی» در این خصوص می‌نویسد: برای روشن شدن بیشتر موضوع باید گفت که قرقیزستان را نمی‌توان کشوری بسیار قوی از نظر قدرت نظامی و شاخص‌های اقتصادی دانست. اما عضویت بیشکک در سازمان کشورهای ترک (TDT) سود اقتصادی،

سیاسی و ژئوپلیتیکی بیشتری برای آن به همراه دارد. آذربایجان و متحد راهبردی آن ترکیه نقش عمده ای در شکل گیری این وضعیت دارند. هدف پشت سر هم باکو-آنکارا محافظت قابل توجه از دولت های ترک در کشورهای آسیای مرکزی، از جمله قرقیزستان، از عواقب رقابت غرب، روسیه و چین از نظر منافع مشترکشان است.

آقشین معتقد است: بنابراین، علاوه بر تقویت هویت سازمان کشورهای ترک در قرقیزستان، نشان دادن علاقه به ثبات سیاسی و امنیت پایدار در این کشور بسیار مهم است. کشور آذربایجان به رهبری الهام علی اف از ثبات و امنیت در همه مناطق حمایت می کند. با این حال، در بحبوحه تشدید رقابت تمرکز جهانی قدرت، بسیاری از مناطق در معرض مداخله خارجی قرار دارند. وضعیت سیاسی و امنیتی قرقیزستان نیز حساس است و خطر تحت فشار قرار گرفتن در بحبوحه رقابت قدرت را از دست نداده است. بنابراین، نیاز به افزایش توجه به پروژه های سرمایه گذاری در مقیاس بزرگ برای تضمین ثبات سیاسی، اقتصادی و امنیتی در قرقیزستان وجود دارد. به همین دلیل، تصادفی نیست که الهام علی اف و صدیر جپاروف مواضع خود را در مورد سد سرمایه گذاری در پرتو همکاری های اقتصادی-تجاری و حمل و نقل متقابل بیان کردند.

وی تأکید می کند: البته نمی توان تقویت اهرم اقتصادی چین در منطقه آسیای مرکزی را نادیده گرفت. پکن سرمایه گذاری های اقتصادی قابل توجهی را در آسیای مرکزی به عنوان بخشی از طرح کمربند و جاده انجام می دهد و فرصت های قابل توجهی برای توسعه زیرساخت ها ارائه می دهد. آخرین نمونه از آن برای دولت بیشکک، پروژه راه آهن چین- قرقیزستان- ازبکستان است. در حال حاضر، توجه به پروژه راه آهن چین، قرقیزستان، ازبکستان، خزر و ایجاد فرصت برای افزایش گردش کالا می تواند به عنوان یک اولویت مهم در خط باکو-بیشکک تلقی شود. بنابراین، قرقیزستان باید به چالش های قرار دادن این کشور در یک تعادل سالم قابل توجه در زمینه روابط با آذربایجان و نمایندگی در سازمان کشورهای ترک نگاه کند. از این منظر می توان گفت که نظم سیاسی سازمان کشورهای ترک از نشان دادن رویکرد چند بعدی خود بین روسیه-غرب-چین ابایی ندارد. زیرا بسیاری از پروژه ها در منطقه از جمله کریدور حمل و نقل ترانس خزر (دالان میانی) بر فرصت های ژئوپلیتیک چین تمرکز دارند. این افزایش توجه بدون شک غرب و روسیه را تا حد امکان بر روی رقابت شدیدتر با یکدیگر متمرکز می کند. با این حال، تمرکز بر جهت گیری غربی نخبگان سیاسی قرقیزستان از وابستگی اقتصادی یک طرفه جلوگیری می کند و جذب سرمایه گذاری خارجی مستقیم یا غیرمستقیم را تسهیل می کند.